Część II: Rachunek różniczkowy

Zadanie 0. Czy tangens jest funkcją ciągłą? Znać odpowiedź wraz z uzasadnieniem.

Zadanie 1. Podać przykład, że założenie o ciągłości przy twierdzeniu Darboux jest konieczne i bez niego teza nie zachodzi.

Zadanie 2. Podać przykład funkcji, która jest nieciągła w nieskończenie wielu punktach (rysunek, opis lub wzór).

Zadanie 3. Udowodnić tw. Rolle'a.

▶ Zadanie 4. Udowodnić tw. Lagrange'a.

Wskazówka: Skorzystać z tw. Rolle'a dla funkcji $g(x) = f(x) - \frac{f(b) - f(a)}{b - a}(x - a)$.

 ${\bf Zadanie~5.}$ Pewien uczeń II LO w Krakowie wybrał się na wycieczkę w góry. Rozpoczął wejście równo o godzinie 6 : 00 u podnóża, a na szczyt dotarł o godz. 17 : 00. Noc spędził na szczycie w schronisku i następnego dnia z samego rana o 6:00 zaczął schodzić dokładnie tą samą trasą. Dotarł na dół o 17:00. Udowodnić, że istnieje taki punkt na trasie, w którym uczeń był w oba dni o dokładnie tej samej godzinie.

 $\bigstar$ Zadanie 6. Liczby $x_1, x_2, \ldots, x_n$ są z przedziału [0,1]. Udowodnić, że istnieje taka liczba $a \in [0,1]$, że $\frac{1}{n}\sum_{i=1}^{n}|x_i - a| = \frac{1}{2}.$

Zadanie 7. Wielomian W(x) stopnia n ma n różnych pierwiastków rzeczywistych. Wykazać, że wtedy wielomian W'(x) ma n-1 różnych pierwiastków rzeczywistych.

Zadanie 8 (o koniach wyścigowych). Udowodnić, że jeśli f,g to funkcje ciągłe w [a,b] oraz różniczkowalne w (a,b) oraz f(a) = g(a), f(b) = g(b), to istnieje $c \in (a,b),$ taki że f'(c) = g'(c).Interpretacja fizyczna: Jeśli dwa konie wspólnie wystartowały i dobiegły do mety razem, to istniał po drodze moment, gdy biegły z tą samą prędkością¹.

▶ Zadanie 9. Zbadać ciagłość i różniczkowalność funkcji Dirichleta:

$$D(x) = \begin{cases} 0, & \text{gdy } x \notin \mathbb{Q} \\ 1, & \text{gdy } x \in \mathbb{Q} \end{cases}$$

Zadanie 10. Zbadać ciągłość i różniczkowalność funkcji f danej wzorem: f(x) = xD(x), gdzie D jest funkcją Dirichleta.

Zadanie 11. Czy istnieje funkcja o dziedzinie R, ciągła w każdym punkcie, ale nieróżniczkowalna w żadnym punkcie? Jak dużo jest takich funkcji?

Zadanie 12. Obliczyć granice stosując regułę de l'Hospitala:

▶ a)
$$\lim_{x\to 0} \frac{\sqrt{x+9}-3}{\sqrt{x+1}-1}$$

e)
$$\lim_{x \to 2^+} \frac{\sqrt{x^2 - 4}}{x - 2}$$

$$i) \lim_{x \to 0^+} x^2 \ln x$$

b)
$$\lim_{x \to 4} \frac{\sqrt{x^2 + 9} - 5}{x^2 - x - 12}$$

• f)
$$\lim_{x \to 0} \frac{e^{x^2} - e^x}{x^3}$$

$$j) \lim_{x \to 0^+} x^x$$

c)
$$\lim_{x \to 0^+} \frac{\sin x}{\sqrt{x}}$$

g)
$$\lim_{x \to +\infty} \frac{\ln^2 x}{x}$$
h)
$$\lim_{x \to 0} \frac{\lg x - x}{\sin^3 x}$$

$$\blacktriangleright$$
 k) $\lim_{x\to 0^+} (x^2)^{\sin x}$

$$d) \lim_{x \to +\infty} \frac{x}{e^x}$$

h)
$$\lim_{x\to 0} \frac{\operatorname{tg} x - x}{\sin^3 x}$$

1)
$$\lim_{x \to 1^+} \left(\frac{1}{x-1} - \frac{1}{\ln x} \right)$$

 $^{^1}$ Funkcje f,g możemy traktować jako przebytą drogę (odpowiednio dla poszczególnych koni) w zależności od upływającego czasu. Są to oczywiście funkcje ciągłe i różniczkowalne. Równość f(a) = g(a) oraz f(b) = g(b) oznacza, że na konie razem wystartowały i razem ukończyły bieg. Z lekcji fizyki wiemy, że pochodną drogi po czasie jest prędkość, a więc równość z tezy oznacza, że istnieje taki moment, gdy prędkość konia pierwszego była równa prędkości konia drugiego.